

Valintaperusteet

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäri- koulutus

Voimassa 1.8.2022–31.7.2023

Sisällysluettelo

VALINTAPERUSTEIDEN VOIMASSAOLO	2
VALINTAMENETTELY	2
HAKUAIKA	2
TULOSTEN JULKAISEMINEN	2
UUDET HAKIJAT	2
SIIRTOHAKIJAT	3
ALOITUSPAIKAT JA MUKANA OLEVAT KOULUTUSOHJELMAT	3
HAKUKELPOISUUS	3
MOTIVAATIOKIRJE	5
ALKUPISTEET	5
TYÖKOKEMUKSEN LASKEMINEN	8
HAASTATTELU	10
YHTEISPISTEET	13
VALINTOJEN TULOKSET	13
LIITTEET JA ASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN	13
ASIAKIRJOJEN NÄYTTÖ	14
KOEJAKSO	15

Valintaperusteiden voimassaolo

Nämä valintaperusteet ovat voimassa lukuvuoden 2022–2023 koskien syksyn 2022 hakukierrosta ja sen jälkeen järjestettävää lisähakua. Näissä valintaperusteissa esitetty aikataulu on viitteellinen, ja tarkka aikataulu (kuten haastattelujen päivämäärät) ilmoitetaan erikseen.

Valintamenettely

Hakijan on mahdollista hakea hakukierroksella yhteen hakukohteeseen (esim. *Helsingin yliopisto – neurologia*).

Valinta tapahtuu alkupisteityksen, motivaatiokirjeen, haastattelun ja koejakson perusteella. Alkupisteitä ei lasketa, mikäli hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista. Haussa hyväksytty hakija saa määräaikaisen 2 vuoden opinto-oikeuden, jonka aikana hän suorittaa 6 kuukauden mittaisen koejakson. Hyväksytyt koejakson jälkeen erikoislääkärikoulutukseen hakenut henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden ja erikoishammaslääkärikoulutukseen hakenut henkilö lopullisen 6 vuoden opinto-oikeuden lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutusta, jossa henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden. Lopullisiin opinto-oikeuksien kestoihin sisältyy myös käytetty määräaikainen opinto-oikeus.

Mikäli hakija ei tule valituksi syksyn 2022 hakukierroksella, on hänellä mahdollisuus hakea syksyn 2022 haussa täyttämättä jääneitä aloituspaikkoja kevään 2023 lisähaussa. Lisähaku on avoin myös niille hakijoille, jotka eivät hakeneet syksyn haussa. Kevään lisähaussa noudatetaan samoja valintaperusteita ja -menettelyä kuin syksyn haussa. Kevään 2022 lisähaussa alkupisteet huomioidaan syksyn 2022 hakuajan alkamispäivään saakka, eli 31.8.2022 asti.

Hakuaika

Syksy 2022 päävalinta: **HAKUAIKA 1.9.2022 klo 08:00 - 14.9.2022 klo 15:00**

Kevät 2023 lisähaku: **HAKUAIKA 1.2.2023 klo 08:00 - 14.2.2023 klo 15:00**

Tulosten julkaiseminen

Syksy 2022: viimeistään 15.12.2022

Kevät 2023 lisähaku: viimeistään 18.5.2023

Opinto-oikeuden alkamispäivät määritellään erikseen yliopistokohtaisesti. Opinto-oikeutta koskevat tiedot ilmoitetaan hyväksymiskirjeessä.

Uudet hakijat

Uudella hakijalla tarkoitetaan hakijaa, jolla ei ole voimassa olevaa erikoislääkäri- tai erikoishammaslääkärikoulutuksen opinto-oikeutta.

Siirtohakijat

Vaihtaessaan erikoisalaa tai yliopistoa erikoistuvan on osallistuttava uudelleen valintamenettelyyn. Hakijan on luovuttava vanhasta opinto-oikeudesta siinä vaiheessa, kun hän on suorittanut uuteen opinto-oikeuteen kuuluvan koejakson. Jos erikoistuva myöhemmin haluaa palata vanhalle erikoisalalleen, hänen tulee hakea opinto-oikeutta uudelleen valintamenettelyn kautta.

Hakija ei voi hakea uudelleen opinto-oikeutta, joka hänellä on jo voimassa hakuajan alkaessa (sama ala ja yliopisto). *Esimerkiksi jos hakijalla on vuonna 2017 myönnetty opinto-oikeus akuuttilääketieteen erikoisalalle Helsingin yliopistossa, hän ei ole hakukelpoinen Helsingin yliopiston akuuttilääketieteen hakukohteeseen.*

Aloituspaikat ja mukana olevat koulutusohjelmat

Aloituspaikat hakukohteittain löytyvät Opintopolusta ja [valtakunnalliselta ammatillisen jatkokoulutuksen verkkosivulta](#).

Kevään 2023 lisähaussa on mahdollisuus hakea syksyn 2022 haussa täyttämättä jääneitä aloituspaikkoja. Yleislääketieteen ja työterveyshuollon lukuvuosittaiset aloituspaikat jaetaan syksyn päähakuun ja kevään lisähakuun.

Hakukelpoisuus

Erikoislääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomalainen lääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu lääkärin tutkinto.
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014) Oikeuden tulee olla myönnetty ennen hakuajan alkamista (syksyn haussa 31.8.2022 ja kevään lisähaussa 31.1.2023).
- 3) Suu- ja leukakirurgian erikoislääkärikoulutukseen voi hakea suomalainen lääketieteen lisensiaatti tai vastaavan koulutuksen ulkomailla suorittanut lääkäri, jolla on Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia.

Erikoishammaslääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomessa suoritettu hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu hammaslääkärin tutkinto.
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu

lailla 1030/2000 ja 1355/2014) Oikeuden tulee olla myönnetty ennen hakuajan alkamista (syksyn haussa 31.8.2022 ja kevään lisähaussa 31.1.2023).

- 3) Vähintään 2 vuotta työkokemusta kliinisissä hammaslääkäriin tehtävissä laillistuksen jälkeen.
- 4) Suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutukseen voi hakea suomalainen hammaslääketieteen lisensiaatti tai vastaavan koulutuksen ulkomailla suorittanut hammaslääkäri, jolla on Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkäriin ammattia sekä vähintään 2 vuotta työkokemusta kliinisissä hammaslääkäriin tehtävissä laillistuksen jälkeen.

Erikoishammaslääkärikoulutukseen vaadittava 2 vuoden kliininen työkokemus:

Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen täyttyminen lasketaan seuraavasti:

- o Kliinisen työkokemuksen suorittaminen lasketaan laillistuksesta (osa- tai täyslaillistus), joka on seurannut välittömästi hammaslääkäriin perustutkinnon jälkeen.
- o Jos työskentely hammaslääkäriin kliinisissä tehtävissä suoritetaan osa-aikaisesti, kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan.
- o Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen kertymiseen lasketaan myös alle 50 % osa-aikaiset työsuhteet. Laskemisessa voidaan ottaa huomioon osa-aikaiset työpäivät, myös useammassa työpaikassa yhtäaikaisesti. Yksittäisiä satunnaisia työpäiviä ei oteta huomioon. Hyväksytään korkeintaan 100 % työaika.
- o Keskeytyksien laskemisessa käytetään samoja sääntöjä kuin erikoishammaslääkärikoulutuksen työkokemuksen laskemisessa. Opintopolussa ilmoitetaan erikseen, tuleeko hakijan toimittaa laskurilla laskettu yhteenveto työkokemuksen määrästä.
- o 2 vuoden kliiniseksi työkokemukseksi laskettava kokemus ei vanhene.

Kielitaito

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomainen (Valvira) vastaa lääkäreiden ja hammaslääkärien kielitaidon tarkistamisesta laillistamisen yhteydessä.

Erikoistuva lääkäri ja hammaslääkäri tarvitsee koulutuksessaan suomen kieltä ja työssään sekä suomen että ruotsin kieltä. Laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (1200/2007, 18a§) säädetään, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Erikoistuvan tulee itse huolehtia siitä, että hänellä on riittävä, lain mukainen kielitaito opintojen suorittamiseksi terveyspalvelujärjestelmässä. Työnantajan on aina varmistuttava siitä, että kaikilla työsuhteessa olevilla on riittävä kielitaito niihin tehtäviin, joita he suorittavat.

Haastattelut toteutetaan suomen kielellä Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistoissa.

Helsingin yliopistossa haastattelut voidaan toteuttaa suomen kielen lisäksi ennalta sovitusti, asiointikieleksi ruotsin valinneiden osalta myös osittain ruotsin kielellä. Hakijan tulee ilmoittaa hakulomakkeella hakuajana, mikäli toivoo kysymyksiä ruotsiksi. Tällöinkin osa kysymyksistä on aina suomeksi. Haastattelun erikoisalakohtaiset kysymykset ovat aina suomeksi. Muiden kysymysten kielestä päättää erikoisalan vastuuhenkilö.

Yliopistosta riippumatta erikoisalan vastuuhenkilön päätöksellä haastattelu voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa kokonaan ruotsin kielellä, mikäli vastuuhenkilö katsoo, että koulutuksen suorittaminen pääosin ruotsin kielellä on mahdollista (esim. Ahvenanmaan koulutuspaikat).

Motivaatiokirje

Hakemuksen liitteenä on toimitettava motivaatiokirje, jossa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi haet erikoistumaan kyseiselle erikoisalalle kyseisessä yliopistossa?
2. Kerro aikaisemmasta tähän hakuun merkityksellisestä koulutustaustastasi ja työkokemuksestasi. Kerro miten ne tukevat menestyksellistä kouluttautumista hakemallesi erikoisalalle?
3. Miten muut ominaisuutesi ja taitosi tukisivat koulutustasi kyseisellä alalla?
4. Miten erikoisalan opinnot tukevat ammatillisia tavoitteitasi?

Kirjeen maksimipituus on 6000 merkkiä välilyöntien kera. Motivaatiokirje palautetaan PDF-tiedostona Opintopolun ohjeen mukaisesti. Kirjeen voi kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä. Motivaatiokirjettä ei pisteytetä, mutta sen toimittaminen hakulomakkeen liitteenä on pakollista. Sitä käytetään haastattelun taustamateriaalina. Mikäli motivaatiokirje puuttuu, hakemusta ei huomioida opiskelijavalinnassa.

Alkupisteet

Alkupisteisiin hyväksyttävä kokemus lasketaan syksyn hakuajan alkamispäivämäärään saakka, eli 31.8.2022 asti, myös lisähaussa. Mikäli hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista, eli aloituspaikkoja on enemmän tai saman verran kuin hakijoita, alkupisteitä ei lasketa.

Alkupisteet koskevat työkokemusta ja tieteellistä kokemusta.

Erikoislääkärikoulutus

Alkupisteytys/erikoislääkärikoulutus	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Yhteensä	18 p

Alkupisteytys / sisätautien alat	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Suoritettu sisätautien EL koulutus	2 p
Yhteensä	20 p

Työkokemuksen pisteytys erikoislääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
Sisätautialojen pisteytys enintään 12 p	
I Terveyskeskustyö: enintään 2 p	
Yleislääketieteen osalta 6 kk:n yli menevä terveystyö	
Alle 9 kk	0 p
9 kk	2 p

II Työkokemus erikoisalalta, jolle on hakemassa: enintään 6 p	
Yleislääketieteessä terveystyö lasketaan ensin tähän osioon	
1 p/kk, enintään 6 kk	0-6 p
Sisätautialoilla, kirurgisilla ja psykiatrisilla erikoisaloilla voidaan hyväksyä tähän kohtaan usean eri sisätautien, kirurgian ja psykiatrian alan käytännön koulutusta. <u>Hyväksyttävät alat (sisätautialat):</u> Endokrinologia, gastroenterologia, infektiosairaudet, kardiologia, kliininen hematologia, nefrologia, reumatologia, sisätaudit. <u>Hyväksyttävät alat (kirurgiset alat):</u> Gastroenterologinen kirurgia, käsikirurgia, lastenkirurgia, ortopedia ja traumatologia, plastiikkakirurgia, urologia, verisuonikirurgia, yleiskirurgia, sydän- ja rintaelinkirurgia, suu- ja leukakirurgia. <u>Hyväksyttävät alat (psykiatriset alat):</u> Oikeuspsykiatria, lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, psykiatria.	
III Työkokemus muulta erikoisalalta: enintään 2 p	
Alle 3 kk	0 p
3 kk-alle 6 kk	1 p
6 kk ja sen yli (yhdelta tai kahdelta erikoisalalta, yhden alan osuus väh. 3 kk).	2 p
Hyväksytään myös työskentelyä yliopistojen opetustehtävissä lääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk. Varusmieslääkärinä toimimista tai siviilipalveluksen suorittamisesta lääkärin tehtävässä voidaan hyväksyä enintään 3 kk.	
IV Muu kokemus	
Suoritettu sisätautien EL koulutus/tutkinto (sisätautialoille haettaessa)	2 p

Huomioita työkokemuksen pisteytyksestä erikoislääkärikoulutuksessa:

- Saman erikoisalan tai yllä mainittujen alojen työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan, vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän (poikkeuksena terveystyö yleislääketieteen erikoisalalla). *Esimerkiksi, jos käsikirurgian koulutusohjelman hakijalla on 1 v urologian ja 1 v verisuonikirurgian sekä 6 kuukautta neurologian työkokemusta, hän saa 6 pistettä haettavan alan työkokemuksesta (kategoria II /kirurgiset alat: urologia ja verisuonikirurgia) ja 2 pistettä muun alan työkokemuksesta (kategoria III/neurologia)*
- Yhteispäivystyksessä tehtyä työtä voidaan hyväksyä 3 kuukautta terveystyöksi (kategoria I ja yleislääketieteen koulutusohjelmaan hakijalla kategoria II tai I)
- Terveystyön (9kk) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (kategoria III, max 6kk) voi todistaa liittämällä hakemukseen todistuksen suoritettua YEK- tai aiemmasta EL-koulutuksesta/tutkinnosta. Tällöin työtodistusta näiden osalta ei vaadita.
- Tutkimustyö huomioidaan tieteellisen kokemuksen pisteytyksessä.

Erikoishammaslääkärikoulutus

Alkupisteytys/erikoishammaslääkärikoulutus	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Yhteensä	18 p

Työkokemuksen pisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
I Yleinen työkokemus hammaslääkärinä (ei painotu haettavalle alalle tai siihen liittyvälle alalle tai on muuten sisällöltään määrittelemätöntä): enintään 3 p	
Alle 6 kk	0 p
6 kk - alle 12 kk	1 p
12 kk - alle 18 kk	2 p
18 kk tai yli	3 p
II Työkokemus hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta, jolle on hakemassa*: enintään 6 p	
1 p/kk, enintään 6 kk	0-6 p
III Työkokemus muulta hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta*: enintään 1 p	
Alle 3 kk	0 p
3 kk tai yli	1 p
*Hyväksytään myös työskentelyä hammaslääketieteen perusopetuksen tehtävissä yliopistolla tai palvelujärjestelmässä hammaslääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk. Varusmieshammaslääkärinä toimimista tai siviilipalveluksen suorittamisesta hammaslääkärin tehtävässä voidaan hyväksyä enintään 3 kk työkokemukseen tähän kategoriaan.	

Huomioita työkokemuksen pisteytyksestä erikoishammaslääkärikoulutuksessa:

- Saman erikoisalalan/painotusalan työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan (II tai III), vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän.

Tutkimustyö huomioidaan tieteellisen kokemuksen pisteytyksessä.

Tieteellinen kokemus

Tieteellisen kokemuksen pisteytys erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 8 p	
Tohtorin tutkinto * lääketieteen tai hammaslääketieteen alalta	8 p
Vähintään 3 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1-3)**	6 p
Jonkin muun alan kuin lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtorin tutkinto	4 p
1-2 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1-3)**	2 p
Hakija on hyväksytty (opinto-oikeus olemassa) lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtoriopiskelijaksi suomalaiseen yliopistoon	1 p
* suomalainen, yliopistolaissa (558/2009) 7 §:ssä tarkoitettu, tai vähintään suomalaista tohtorin tutkintoa vastaava. Epäselvissä tapauksissa erikoisalalan vastuuhenkilö päättää tohtorin tutkinnon kelpaavuudesta. Tutkinnon tulee olla myönnetty hakuajan alkuun mennessä.	
** Hyväksytty julkaistavaksi ennen hakuajan alkamista	

Huomioita tieteellisen kokemuksen pisteytyksestä:

- Alkupisteitä saa yhdestä arvostelukohdasta, taulukon siitä kohdasta, joka on ylimpänä taulukossa. Jos hakijalla on siis esim. opinto-oikeus tohtoriopiskelijaksi, ja sen lisäksi 2 artikkelia, saa hän 2 pistettä.

Työkokemuksen laskeminen

Työkokemus terveyskeskuksesta

Kun lasketaan alkupisteitä terveyskeskuksessa suoritetusta työstä erikoislääkärikoulutuksen yhteishaussa, terveyskeskustyölle ei ole asetettu sisältövaatimuksia.

Mikäli hakija tulee valituksi opiskelijaksi erikoislääkärikoulutukseen, ennen opinto-oikeutta suoritettu terveyskeskustyökokemusta voidaan hyväksyä osaksi erikoislääkärikoulutusta vain, mikäli se vastaa koulutusohjelman opinto-oppaan vaatimuksia. Erikoislääkärikoulutusohjelmiin kuuluu kaikkiin pakollinen 9 kuukauden pituinen työjakso terveyskeskuksissa, jonka sisältö ja määräykset löytyvät erikoislääkärikoulutuksen opinto-oppaasta.

Työkokemus

Työkokemuksella tarkoitetaan laillistuksen jälkeistä työskentelyä riittävän suurella työaikaprosentilla (vähintään 50 %). Työkokemuksen todentamiseksi hakijan on toimitettava hakemuksen liitteenä työtodistukset, joissa tulee näkyä kaikki tiedot keskeytyksistä ja poissaoloista, tai maininta siitä, että niitä ei ole. Hakija voi osallistua hakuun, vaikka hänellä ei olisikaan yhtään työkokemusta.

Ammatinharjoittajana toimiminen on todistettava luotettavalla selvityksellä toimipaikasta saadulla työtodistuksella. Työtodistuksesta on näyttävä henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärät, osa-aikaisuusprosentit tai keskimääräinen viikkotyöaika ja kaikki poissaolot (palkalliset/palkattomat) tai maininta jos poissaoloja ei ole ollut.

Työkokemusta lasketaan erikoislääkärikoulutuksen haussa siitä päivästä alkaen, kun lääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). Alkupisteitä voi saada vain työkokemuksesta, joka on tehty Suomessa.

Työkokemusta lasketaan erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa siitä päivästä alkaen, kun hammaslääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä (osa- tai täyslaillistus, ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). Hammaslääkärillä tulee olla suoritettuna 2 vuotta kliinistä työkokemusta hammaslääkärinä hammaslääketieteen lisensiaatiksi valmistumisen jälkeisen laillistamisen jälkeen (hakukelpoisuuden ehto). Vasta 2 vuoden kliinisen työkokemuksen jälkeen suoritettua työtä voidaan laskea työkokemukseksi, josta voi saada alkupisteitä. Alkupisteitä voi saada vain työkokemuksesta, joka on tehty Suomessa.

Mikäli työ suoritetaan osa-aikaisena työnä, on sen oltava vähintään 50 % kokoaikaisesta palvelussuhteesta. Kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan ja maksimikertymä voi olla 100 %.

Työkokemus ei saa olla yli 10 vuotta vanhaa syksyn hakuajan alkamiseen mennessä lukuun ottamatta 9 kuukauden terveystyötä. Erikoislääkärikoulutuksen haussa terveystyö ei vanhene. Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa yleinen työkokemus (2 vuoden kliininen työkokemus) ei vanhene.

Alkupisteityksessä lyhyin hyväksyttävä yksittäinen työjakso on kuukausi kokopäiväistä työtä (kalenterikuukausi tai 30 päivää).

Työkokemusta voidaan laskea hyväksi vain siihen päivämäärään asti, mihin työtodistus on päivätty. Jos työsuhde on ollut esimerkiksi ajalla 1.1.2021 - 31.3.2021, mutta todistus on päivätty 15.2.2021, lasketaan työkokemusta hyväksi vain ajalta 1.1.2021 - 15.2.2021.

Työkokemusta laskettaessa lasketaan kertymä tässä järjestyksessä: täydet vuodet, kalenterikuukaudet ja päivät. Jos työsuhde on ollut esimerkiksi ajalla 1.12.2020 - 31.1.2021, työkertymä on tasan kaksi kuukautta. Työkertymästä vähennetään lopuksi siihen vaikuttavat poissaolot ja keskeytykset.

Huom. Koulutusjaksoista on laskelmia varten esitettävä työtodistukset, joista käy ilmi työsuhteen kesto, mahdollinen osa-aikaisuus sekä kaikki poissaolot ja keskeytykset. Työtodistuksista tulee aina ilmetä kohta poissaolot ja keskeytykset (vaikka niitä ei olisi). Työkokemusta ei lasketa mukaan alkupisteisiin, jos työtodistuksessa ei ole tietoja poissaoloista/keskeytyksistä, tai merkintä siitä, ettei niitä ole.

Keskeytyksien ja poissaolojen vaikutus työkokemuskertymään

Keskeytys- ja poissaolopäiviksi ei lasketa mm. seuraavia:

1. vuosilomapäivät
2. lomarahapäivät
3. säästövapaat (palkalliset)
4. aktiivivapaat, saldovapaat
5. päivystysvapaat, säteilyvapaat, tartuntatautilakiin perustuva pakollinen karanteenivapaa
6. täydennyskoulutus (koulutuksen edellyttämä)
7. ulkomainen koulutus (koulutuksen edellyttämä)

Kun seuraavien päivien yhteenlaskettu määrä ylittää 30 pv kalenterivuodessa, vähennetään ylimenevä aika suoraan koulutusjaksosta. Alla luetelluista syistä enintään 30 pv poissaolon hyväksyntä kalenterivuoden aikana edellyttää työsuhteen voimassaoloa.

1. sairausloma (palkallinen)
2. tilapäinen hoitovapaa (palkallinen/palkaton)
3. pakottavat perhesyyt
4. äitiysloma, isyysloma, vanhempainvapaa (palkallinen/palkaton)
  - Yhteen lapsen/raskauteen liittyvästä äitiys-, isyys- tai vanhempainlomasta voidaan lukea koulutukseen kuitenkin vain kuukausi, vaikka loma/vapaat jakautuisivat eri vuosille.
5. opintovapaalain mukainen opintovapaa
6. opiskelu (palkaton)
7. lukuloma kuulustelua varten

8. puolustusvoimien kertausharjoitukset
9. lomautukset, säästösyöt, talkoovapaat

Seuraavat päivät vähennetään suoraan koulutusjaksosta:

1. yksityisasia (palkaton)
2. virkavapaus/työlooma (palkallinen/palkaton)
3. sairausloma (palkaton)
4. hoitovapaa (palkaton)
5. vuorotteluvapaa (palkaton)
6. sopeuttamisvapaa
7. (määrittelemätön) poissaolo

Erikoisalan vastuuhenkilö tai henkilö, jolle erikoisalan vastuuhenkilö on asian delegoinut vahvistaa alkupisteityksen tarvittaessa.

Haastattelu

Haastatteluun kutsuttavien määrä

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella strukturoituun haastatteluun. Haastatteluun kutsuttavien määrä on suhteessa aloituspaikkojen määrään. Jos kahdella tai useammalla hakijalla on samat alkupisteet, kutsutaan kaikki nämä hakijat haastatteluun.

Erikoislääkärikoulutuksen haussa haastateltavien määrä on seuraava:

- 1 aloituspaikka – 3 haastateltavaa
- 2–4 aloituspaikkaa – 2 kertainen määrä haastateltavia
- 5 tai enemmän aloituspaikkaa – 1,5 kertainen määrä haastateltavia suhteessa aloituspaikkoihin

Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa haastateltavien määrä on seuraava:

- 1 aloituspaikka – 4 haastateltavaa
- 2 tai enemmän aloituspaikkaa – 3 kertainen määrä haastateltavia

Mikäli hakijan alkupisteet riittävät, hän saa kutsun hakukohteensa haastatteluun. Jos hakija ei pääse alkupisteiden perusteella haastatteluun, hän saa asiasta tiedon tässä vaiheessa ja hakijan valintaprosessi päättyy.

Mikäli hakija saa kutsun saman hakukohteen haastatteluun, johon hän on osallistunut 13 edellisen kuukauden aikana samassa yliopistossa, saa hän valita siirretäänkö ko. hakukohteen aikaisemmat haastattelupisteet nykyiseen hakuun, vai osallistuuko hän uudelleen haastatteluun.

Haastattelun sisältö

Haastattelut järjestetään yksilöhaastatteluina, joiden kesto on n. 30–45 minuuttia/haastateltava hakija.

Haastattelun avulla saadaan selville, onko hakijan käsitys alasta ja sillä työskentelystä realistinen. Haastattelu auttaa myös arvioimaan vuorovaikutus- ja kommunikaatiotaitoja ja selvittämään millaiset motivaatiotekijät hakijalla on erikoistumista varten.

Haastattelijoina on tyypillisesti 3–4, mutta aina vähintään 2. Haastattelijoina toimivat yliopiston vastuuhenkilö hakukohteen alalta tai hänen valtuuttamansa yliopiston edustaja ja hänen vahvistamansa henkilöt, ensisijaisesti palvelujärjestelmän edustajat kyseiseltä ERVA-alueelta.

Ajankohta

Syksy 2022: Haastattelut järjestetään marraskuussa 2022

Kevät 2023 lisähaku: Haastattelut järjestetään maaliskuu- tai huhtikuussa 2023

Haastattelupäivät ovat nähtävissä ammatillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilla verkkosivuilla. Tarkka päivämäärä ja kellonaika ilmoitetaan haastatteluihin kutsuttaville erikseen, noin 2 viikkoa ennen haastattelua.

Erikoisalan vastuuhenkilö päättää toteutetaanko haastattelu etäyhteyksillä vai lähihaastatteluna. Hakija vastaa itse mahdollisista matka- ym. kustannuksista haastatteluun. Haastattelut järjestetään siinä kaupungissa, jossa kyseinen hakukohde sijaitsee. Joillakin aloilla voidaan käyttää valtakunnallista haastattelua, jolloin haastattelu voi olla minkä tahansa lääketieteellistä koulutusta tarjoavan yliopiston alueella.

Pisteet

Haastattelun kysymykset kattavat 4 eri teemaa: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohdaiset kysymykset sekä erityistaidot ja paineensietokyky. Erikoisalakohdaiset kysymykset ovat valtakunnallisesti samat.

Maksimipisteet koko haastattelusta ovat erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa 10 pistettä. Yhdestä kysymyksestä voi saada enimmillään yhden pisteen. Jokaisesta teemaosioista on saatava vähintään puolet pisteistä, muutoin hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi.

Vastausten arviointi tapahtuu viisiportaisen asteikon mukaisesti: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, heikko. Asteikon tasot vastaavat pisteitä seuraavasti: erinomainen/1 p, hyvä/0,75 p, tyydyttävä/0,5 p, välttävä/0,25 p, heikko/0 p.

Erikoisalan vastuuhenkilö vahvistaa haastattelun pisteet (yhteenvedossa käytetään em. pisteytysasteikkoa).

Yleislääketiede

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella aloitusseminaariin ja sen jälkeen alkavalle 5 viikon verkkokurssille, jolla laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS). Aloitusseminaariin kutsuttavien määrä on enintään 1,5-kertainen suhteessa myönnettäviin opinto-oikeuksiin. Haastattelijoina seminaarissa toimivat vähintään erikoisalan vastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa henkilö yliopistosta

sekä palvelujärjestelmän edustaja. HOPS arvioidaan kahden henkilön toimesta. Verkkokurssin fasilitaattorina/ohjaajina toimivat henkilöt eivät arvioi kyseisen kurssin HOPS:ia.

Aloitusseminaarin ja verkkokurssin sisältö kattaa seuraavat teemat: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohtaiset kysymykset sekä kyky reflektioon, erityistaidot ja paineensietokyky. Kysymykset ovat valtakunnallisesti erikoisalalla yhdessä sovitut, jotta hakijoiden vertailtavuus alan sisällä toteutuu. Maksimipisteet koko haastattelusta (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) ovat työkokemuksen tavoin 10 pistettä.

Tarkempi kuvaus haastattelua vastaavan aloitusseminaarin ja verkkokurssin sekä HOPS:n arvioinnista on alla. Jokaisesta teemaosiesta on saatava pisteitä, jotta hakija voi saada ehdollisen opinto-oikeuden.

YLE: Starttiseminaarin ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) pisteet; enintään 10 p.	
AKTIIVISUUS/Osallistuminen STARTTISEMINAARISSA; enintään 1 p.	
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä pienryhmän keskusteluihin ja yhteiseen keskusteluun	1 p.
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä vain pienryhmässä käytäviin keskusteluihin TAI vain yhteisiin keskusteluihin	½ p.
Vetäytyy keskusteluista	0 p.
OSALLISTUMINEN VERKKOKURSSILLA; enintään 1 p.	
Osallistuu kurssin jokaisen aihealueen keskusteluun	1 p.
Osallistuu vain osaan keskusteluista	½ p.
Ei osallistu verkkokurssin keskusteluihin	0 p.
HOPS:n RAKENNE; enintään 1 p.	
Rakenne noudattaa kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia	1 p.
Rakenne noudattaa osittain kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia	½ p.
Rakenne puuttuu tai teksti ei ole ymmärrettävää suomea tai ruotsia	0 p.
HOPS:n SISÄLTÖ:	
Hakija analysoi elämäkokemustensa sekä opiskelu- ja työhistoriansa merkityksiä erikoislääkäriksi kehitymisessään; enintään 3 p.	
Pohtii kokemuksiaan ja niiden merkitystä kehitymiselleen	3 p.
Pohtii jonkin verran kokemuksiaan ja niiden merkitystä kehitymiselleen	1 p.
Kuvaa pelkän opiskelu- ja työhistoriansa	0 p.
Hakija tunnistaa kehittämistarpeitaan suhteessa yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen tavoitteisiin; 2 p.	
Tunnistaa kehittämistarpeitaan eri osaamisalueilta	2 p.
Tunnistaa yksittäisiä kehittämistarpeitaan	1 p.
Ei tunnista kehittämistarpeita	0 p.
Hakija kuvaa päämääränsä ja erikoistumisen lähiajan tavoitteensa; enintään 1 p.	
Esittää toteuttamiskelpoiset ja henkilökohtaiset tavoitteensa	1 p.
Esittää tavoitteet yleisellä tasolla	½ p.
Ei esitä tavoitteita	0 p.
Hakija suunnittelee käytännön järjestelyjä osaamisensa kartuttamiseksi; enintään 1 p.	
Esittää toteuttamiskelpoisen suunnitelman	1 p.
Esittää hahmotelman suunnitelmasta	½ p.
Ei esitä suunnitelmaa	0 p.

Prosessin jälkeen hakijoiden alku- ja haastattelupisteet (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) lasketaan yhteen. Valinnat jatkoon tehdään yhteispisteiden perusteella.

Yhteispisteet

Hakijan lopulliset pisteet muodostuvat erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen hauissa alkupisteistä ja haastattelupisteistä. Mikäli hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista, haastattelupisteet muodostavat yhteispisteet.

Mikäli haastattelun jälkeen 2 tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään haastattelun 1. teeman yhteispisteitä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen. Mikäli hakijat ovat tämän jälkeen edelleen tasapisteissä, kaikki hakijat valitaan.

Yleislääketiede: Mikäli haastattelun jälkeen 2 tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään HOPS:n sisältöä koskevia pisteytyksiä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen.

Valintojen tulokset

Tulokset julkaistaan viimeistään 15.12.2022 (syksyn haku) ja 18.5.2023 (kevään lisähaku). Hakija saa tiedon valinnan tuloksesta Opintopolusta sekä sähköpostilla.

Valinnassa hyväksytylle hakijalle tarjotaan määräaikaista erikoisalakohtaista opinto-oikeutta, joka vahvistuu lopulliseksi 10 vuoden opinto-oikeudeksi hyväksytyin koejakson jälkeen. Määräaikainen opinto-oikeus on voimassa 2 vuotta.

Hakijan tulee ottaa vastaan määräaikainen opinto-oikeus hyväksymiskirjeen ohjeiden mukaisesti määräaikaan mennessä. Opiskelupaikan vastaanottamatta jättäminen määräajassa johtaa opiskelupaikan menetykseen.

Opinto-oikeuden alkamispäivät määritellään erikseen yliopistokohtaisesti. Opinto-oikeutta koskevat tiedot ilmoitetaan hyväksymiskirjeessä.

Liitteet ja asiakirjojen toimittaminen

Hakemuksen liitteeksi toimitettavat asiakirjat liitetään sähköisesti Opintopolkuun hakemuslomakkeen liitteeksi PDF-muodossa ja ne on nimettävä selkeästi Opintopolussa annettujen ohjeiden mukaisesti ja työtodistukset on jaoteltava niiden alkupistekategorioiden alle, joihin ko. työkokemus kohdentuu.

Jos liite on muun kuin englannin-, suomen- tai ruotsinkielinen, vaaditaan virallinen käännös jollekin näistä kielistä. Käännöksen tulee olla joko myöntäneen oppilaitoksen tekemä käännös tai virallisen kääntäjän tekemä käännös. Käännöksen jokaisella sivulla tulee olla kääntäjän leima ja/tai allekirjoitus. Käännöksen tulee olla täsmällisiä käännöksiä alkuperäisistä asiakirjoista. Hakijan itse tekemiä käännöksiä ei hyväksytä.

Hakijan on toimitettava seuraavat liitteet, mikäli hän aikoo vedota niihin haussa:

Kaikille pakolliset liitteet:

- Todistus itsenäisistä ammatinharjoittamisoikeuksista Suomessa (Valviran päätös) ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa todistus myös mahdollisesta osalaillistuksesta (laillistus, joka seurannut välittömästi HLL-tutkinnon jälkeen). Liitteen tulee olla Valviralta saatu todistus, jossa näkyy laillistuksen päivämäärä (esim. kuvankaappaus Terhikistä ei riitä).
- Motivaatiokirje

Ulkomailla tutkinnon suorittaneille pakolliset liitteet:

- Lääketieteen tai hammaslääketieteen tutkintotodistus, mikäli tutkinto on suoritettu ulkomailla

Kokemuksen todistamiseen tarvittavat liitteet:

Työkokemus

- *Työtodistukset*, joissa tulee näkyä kaikki tiedot keskeytyksistä tai poissaoloista (palkalliset/palkattomat), tai maininta siitä, ettei niitä ole. (Ammatinharjoittajana toimiminen todistetaan luotettavalla selvityksellä toimipaikasta saadulla todistuksella (todistus työskentelystä erikoistuvan lääkärin tai hammaslääkärin tehtävässä.) Todistuksesta tulee ilmetä henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärä, osa-aikaisuusprosentti tai keskimääräinen viikkotyöaika sekä mahdolliset poissaolot ja keskeytykset.)
- Todistus suoritetusta YEK koulutuksesta (voit käyttää todistusta todistaaksesi terveystieteiden ja työkokemuksen muulta erikoisalalta suoritetuksi)
- Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoislääkärin koulutuksesta, mikäli sellainen on (voit käyttää todistusta todistaaksesi terveystieteiden (2p) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (2p) suoritetuksi). Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoishammaslääkärin koulutuksesta, mikäli sellainen on (voit käyttää todistusta todistaaksesi yleisen työkokemuksen (3p) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (1p) suoritetuksi).

Opintopolussa ilmoitetaan erikseen, tuleeko hakijan toimittaa laskurilla laskettu yhteenveto työkokemuksen määrästä.

Tieteellinen kokemus

- Tohtorin tutkinnon suorittaneilta yliopiston myöntämä tutkintotodistus
- Yliopiston läsnäolotodistus, josta käy ilmi tohtorintutkinnon suoritusoikeus
- Tieteelliset artikkelit

Asiakirjojen näyttö

Hakijan on pyydettäessä esitettävä todistukset, joihin hän on hakemuksessaan vedonnut. Mikäli hakija ei tule esittämään asiakirjoja yliopiston ohjeistuksen mukaisesti määräajassa, hakijan määräaikainen opinto-oikeus peruuntuu.

Viralliset käännökset

Jos asiakirjasi ovat muun kuin englannin-, suomen- tai ruotsinkielisiä, vaaditaan virallinen käännös jollekin näistä kielistä. Käännöksen tulee olla joko myöntäneen oppilaitoksen tekemä käännös tai virallisen kääntäjän tekemä käännös. Käännöksen jokaisella sivulla tulee olla kääntäjän leima ja/tai allekirjoitus. Käännöksen tulee olla täsmällisiä käännöksiä alkuperäisistä asiakirjoista. Hakijan itse tekemiä käännöksiä ei hyväksytä.

Koejakso

Valintamenettelyssä hyväksytylle hakijalle myönnetään määräaikainen opinto-oikeus, joka on voimassa 2 vuotta. Määräaikaisen opinto-oikeuden voimassaoloaikana suoritetaan 6 kuukauden mittainen koejakso. Koejakson aloittaminen edellyttää opinto-oikeutta erikoisalalle. Koejakso voidaan aloittaa yliopiston rekisteriin merkitystä opinto-oikeuden alkamisajankohdasta lähtien.

Koejakson hyväksytty suoritus on edellytys lopullisen opinto-oikeuden saamiselle. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakson tavoitteena on arvioida erikoistuvan soveltuvuus erikoisalalle.

Koejakson tavoitteet

Koejakson myötä erikoistuvalla on:

- muodostunut kattava kuva erikoisan sisällöstä, työtehtävistä, tavallisimmista toimenpiteistä ja vaatimuksista;
- muodostunut käsitys omasta valmiudesta toimia alalla;
- varmistunut kiinnostus ja motivaatio kouluttautua alalle.

Koejaksolla kouluttajat arvioivat erikoistuvan:

- kiinnostusta hakea tietoa ja kehittää osaamistaan;
- valmiuksia työskennellä erikoisalalle tyypillisissä tiimeissä ja työyhteisössä;
- valmiuksia erikoisalalle tyypillisissä työtehtävissä ja toimenpiteissä;
- suullisia ja kirjallisia vuorovaikutustaitoja niin potilaiden, omaisten kuin kollegojen sekä moniammatillisen tiimin kanssa kommunikoitaessa;
- mahdollisia erityisosaamista ja paineensietokykyä suhteessa erikoisan vaatimuksiin.

Koejakson suorittamisesta löytyy tarkempi kuvaus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen opinto-oppaan kappaleessa 4.7.1. Koejakso ja ammatillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilta verkkosivuilta.

Hyväksytysti suoritettuna koejakson jälkeen erikoistuvalla myönnetään lopullinen, koejakso mukaan lukien yhteensä 6- tai 10-vuotinen opinto-oikeus erikoisalalle. Hyväksytty koejakso sisällytetään osaksi erikoisan varsinaista koulutusta erikoisalalle. Lopullinen opinto-oikeus voi olla voimassa vain yhteen koulutusohjelmaan kerrallaan.

Hylätty koejakso johtaa määräaikaisen opinto-oikeuden päättymiseen, eikä oikeuta erikoistuvaa hakeutumaan toiseen koulutuspaikkaan tai jatkamaan koejakson pituutta, vaikka määräaikaista opinto-

oikeutta olisi jäljellä. Jos koejakso hylätään, erikoisalan vastuuhenkilö on yhteydessä erikoistuvaan jatkosuunnitelmista. Hylätty koejakso ei estä osallistumasta valintamenettelyyn uudelleen.

Yleislääketieteen koejakso

Koejakson aikana arvioidaan hakijan osaamisen seuraavia elementtejä:

- kliiniset perustiedot ja -taidot
- perusterveydenhuoltoon sopivien diagnostisten strategioiden ja menetelmien käyttö (osaa hallita työhön liittyvää epävarmuutta ja tehdä tarkoituksenmukaisia päätöksiä keskeneräisissäkin asioissa)
- yhteistyötaidot
- ammatilliset vuorovaikutustaidot
- kehittämispotentiaali.

Koulutusterveyskeskuksen koejakson arviointiin sisältyy kaksi erikoislääkärikouluttajan tekemää osaamisen arviointia ja lähiesimiehen lausunto. Nimetty kouluttaja arvioi osaamisperustaisen koulutuksen periaatteiden mukaan työssä toimimista ja käy palautekeskustelut hakijan kanssa. Koejaksolla suoritumista arvioidaan vastaanottotapahtuman arviointi -mittarilla. Vastuuhenkilö tekee lopullisen päätöksen siitä, onko jakso hyväksyttävä.

Työterveyshuollon koejakso

Koejakso kestää 6 kk ja suoritetaan yliopiston hyväksymässä työterveyshuoltojakson koulutuspaikassa. Koejakson käytännössä sovelletaan kaikille erikoisaloille yhteistä mallia työterveyshuollon lokikirjassa kuvattavin täsmennyksin. Sen lisäksi erikoistuvan tulee määräaikaisen opinto-oikeuden saatuaan osallistua seuraavaan mahdolliseen yliopiston järjestämään starttiseminaariin sekä suorittaa koejakson aikana Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -kurssi työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa (www.tthvyo.fi).